

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนากระบวนการเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล เพื่อให้ราชการเป็นรากฐานและกลไกสำคัญในการกอบกู้ฟื้นฟูวิกฤตของประเทศในด้านต่าง ๆ โดยรัฐบาลได้ดำเนินการปฏิรูประบบราชการและปรับกระบวนการบริหารราชการโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น รวมทั้งการเร่งเพิ่มประสิทธิภาพในการตอบสนองความต้องการของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะทำให้ข้าราชการจะต้องปรับตัวทั้งในด้านความรู้ เทคโนโลยี ทักษะ วิธีการทำงานแบบใหม่ เพื่อให้เข้ากับหน่วยงานและวัฒนธรรมขององค์กรแนวใหม่ และเป็นการปรับขนาดกำลังคนภาครัฐให้เหมาะสมสอดคล้องกับการพัฒนาระบบราชการและผลการปฏิรูประบบราชการ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2546, หน้า 2)

สภาพสังคม เศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้ระบบราชการซึ่งเป็นแกนหลักของการพัฒนาประเทศมีความจำเป็นต้องพัฒนาให้ทันสมัย มีการทำงานที่คล่องตัวจนสามารถสนับสนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในสภาพการณ์ที่ระบบราชการต้องจำกัดอัตรากำลังในขณะที่มีบุคลากรที่ไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในเวลาอันสมควรแก่การปฏิบัติงาน ดังนั้นการใช้ประโยชน์จากกำลังคนได้สูงสุดจึงเป็นสิ่งที่จะช่วยให้งานของรัฐบาลตอบสนองกับสภาพเศรษฐกิจสังคมที่แปรเปลี่ยนไปได้ มาตรการหนึ่งที่จะทำให้ภาคราชการสามารถใช้ประโยชน์จากกำลังคนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดภายใต้ข้อจำกัดของการเพิ่มอัตรากำลังน่าจะเป็นการปรับปรุงระบบเกษียณอายุข้าราชการ เพราะจุดมุ่งหมายของการเกษียณอายุนอกจากเพื่อให้ข้าราชการที่สูงอายุได้มีโอกาสพักแล้วยังเป็นการเปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่ที่มีความรู้และสมรรถภาพสูงได้มีโอกาสก้าวหน้า รวมทั้งภาคราชการเองได้มีโอกาสปรับปรุงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยการสรรหาคนใหม่ที่มีสมรรถภาพดีกว่ามาทำหน้าที่แทน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ภาคราชการมีพลัง (Vitality) ในการดำเนินงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2543, หน้า 1) มาตรการจูงใจพนักงานให้พ้นจากงานก่อนครบกำหนดอายุเกษียณ (Early Retirement) เป็นมาตรการการบริหารงานบุคคลที่สำคัญประการหนึ่งที่หน่วยงานใช้เพื่อลดขนาดกำลังคน ลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร หรือเมื่อหน่วยงานต้องการยุบเลิกตำแหน่ง ปรับเปลี่ยนคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งหรือปรับโครงสร้างองค์กรใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2543, หน้า 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, หน้า 42) หมวด 8 มาตรา 59 กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล มีอำนาจในการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษาทั้งที่เป็นราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ และที่เป็นทรัพย์สินอื่นรวมทั้งจัดหารายได้จากบริการของสถานศึกษา และเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย วัตถุประสงค์และภารกิจหลักของสถานศึกษา ดังนั้นการที่โรงเรียนเป็นนิติบุคคลสามารถดำเนินการบริหารงานได้ด้วยตนเองทำให้มีภาระงานเพิ่มมากขึ้น ในขณะเดียวกันบุคลากรในโรงเรียนมีเท่าเดิม โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเดิม ไม่สามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมหรือจัดหารายได้อื่นได้จากการบริการของสถานศึกษาได้ ซึ่งต่างจากโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษาเดิมซึ่งสามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมจากการบริการของสถานศึกษาได้ ประกอบกับรัฐบาลได้จัดทำแผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ (พ.ศ. 2540-2544) ได้กำหนดให้การปรับลดขนาดกำลังคนภาครัฐเป็นเป้าหมายสำคัญของการปฏิรูประบบราชการ โดยกำหนดให้ภาคราชการปรับลดขนาดกำลังคนลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 และลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 และจากการที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2540 เห็นชอบให้การลดอัตรากำลังคนภาครัฐเป็นส่วนหนึ่งของแผนปฏิบัติการฟื้นฟูเศรษฐกิจตามเงื่อนไขของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ โดยมอบให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนดำเนินการร่วมกับกระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณ (สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ, 2543, หน้า 1) ดังนั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2542 เห็นชอบในหลักการมาตรการโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต: เกษียณก่อนกำหนดและประกาศใช้สำหรับข้าราชการตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2542 ซึ่งทำให้ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเดิมสนใจเข้าร่วมโครงการนี้มากที่สุดซึ่งจะเห็นได้จากรายงานการติดตามผลการดำเนินการโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต: เกษียณก่อนกำหนด รุ่นที่ 1 ของกลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบราชการ สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2543, หน้า 27-28) พบว่าข้าราชการที่เข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต: เกษียณก่อนกำหนดมากที่สุดคือข้าราชการครูผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 ร้อยละ 78.09 (สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเดิม ร้อยละ 85.62 และสังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม ร้อยละ 11.87) และรุ่นที่ 2 ร้อยละ 80.29

จากโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิตชีวิต: เกษียณก่อนกำหนด ในรุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 ทำให้ข้าราชการครูทั่วประเทศเข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อโรงเรียนทำให้ขาด

ครูผู้สอน เนื่องจากข้าราชการครูที่เข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิตชีวิต: เกษียณก่อนกำหนดจะ ตัดตำแหน่งออกไปจากโรงเรียนนั้น ทำให้โรงเรียนที่มีผู้เข้าร่วมโครงการฯ ตำแหน่งครู ผู้สอนจะ หายไป ถึงแม้ว่าจะมีการทดแทนตำแหน่งให้ก็ให้น้อยกว่าที่เข้าร่วมโครงการฯ แต่เนื่องจากผู้ที่เข้า ร่วมโครงการฯ ยังออกจากราชการไม่ครบตามเป้าหมายที่รัฐกำหนดไว้ ดังนั้นคณะรัฐมนตรีในการ ประชุมเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2546 ได้มีมติเห็นชอบมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลง (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1008.1/ว 13 ลงวันที่ 16 ธันวาคม 2546) มีผลกับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 175 เขต เพราะมีข้าราชการครูสนใจเข้าร่วม โครงการนี้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง ซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่ง ทะเลตะวันออก โดยในแต่ละจังหวัดที่กล่าวมาข้างต้นรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณเป็นจำนวนมาก เพื่อพัฒนาเป็นเขตเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ดังนี้ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน, 2526, หน้า 32 อ้างถึงใน สรสารก. เสนาะเวช, 2545, หน้า 45)

1. จังหวัดชลบุรี เป็นศูนย์กลางทางภาคตะวันออก มีการสร้างท่าเรือนานาชาติ เป็นแหล่งท่องเที่ยวและเมืองอุตสาหกรรม โดยพื้นที่บริเวณแหลมฉบังเป็นพื้นที่เป้าหมายในการ พัฒนาศูนย์อุตสาหกรรมที่เป็นอุตสาหกรรมเบา อุตสาหกรรมส่งออกที่ใช้แรงงานสูง ไม่มีปัญหา มลภาวะด้านสิ่งแวดล้อมและเป็นท่าเรือน้ำลึก
 2. จังหวัดระยอง เป็นศูนย์กลางทางเทคโนโลยี มีท่าเรืออุตสาหกรรมที่เป็น อุตสาหกรรมหลัก โดยมีพื้นที่เป้าหมายที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด อุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะ เป็นอุตสาหกรรมหนัก
 3. จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นศูนย์กลางการปกครองแห่งใหม่ และเป็นศูนย์กลางบรรจุและ แยกสินค้าคล่อง อุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
- จะเห็นได้ว่าทั้ง 3 จังหวัดเป็นเขตที่มีลักษณะทางเศรษฐกิจที่หลากหลาย มีทั้ง ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม การบริหารและอื่น ๆ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมาหลายประการ เช่น ปัญหาที่ดินราคาสูงขึ้น การเกิดชุมชนใหม่ในย่านอุตสาหกรรม การล้นไหลของประชากร จากภูมิภาคอื่น ๆ เข้ามาทำงานเป็นจำนวนมาก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ, 2539, หน้า 6) ซึ่งประชากรที่อพยพเข้ามาทำงานนับวันจะเพิ่มมากขึ้นทำให้โรงเรียน ต้องรับภาระหนักในการรับเด็กเข้าเรียน ดังนั้นเมื่อมาตรการการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อ รองรับการพัฒนา มีผลกระทบต่อการบริหารงานของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การ ศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้บริหารโรงเรียนที่มีข้าราชการครูเข้าร่วมมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการ เปลี่ยนแปลง เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรร

อัตราครูให้กับโรงเรียนที่ขาดแคลนครูผู้สอน ซึ่งทุกสำนักงานเขตพื้นที่ทั่วประเทศก็มีผลกระทบด้วยเช่นเดียวกัน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลกระทบทางตรงของการดำเนินงานตามมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก
2. เพื่อศึกษาผลกระทบทางอ้อมของการดำเนินงานตามมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก
3. เพื่อศึกษาผลการปรับตัวของโรงเรียนต่อการดำเนินงานตามมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

ความสำคัญของการวิจัย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับขออัตรากำลังครูจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เป็นแนวทางสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการจัดสรรอัตราครูให้กับโรงเรียนที่ขาดแคลน
3. เป็นข้อมูลให้กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะได้ทราบถึงปัญหาของโรงเรียนและครูผู้สอน ในการพิจารณาเกี่ยวกับมาตรการในอนาคตของรัฐบาล

กรอบความคิดในการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลกระทบและการปรับตัวของการดำเนินงานตามมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ผู้วิจัยได้แยกเป็น 3 ตอน คือ ผลกระทบทางตรง ผลกระทบทางอ้อม และการปรับตัวของโรงเรียน ดังภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลกระทบและการปรับตัวของการดำเนินงานตามมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก ที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้วประจำปีงบประมาณ 2547 โดยมีผลกระทบทางตรง ผลกระทบทางอ้อม และการปรับตัวของโรงเรียน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่ครูเข้าร่วม มาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 2 เขตพื้นที่การศึกษา รวม 117 คน จังหวัดชลบุรี จำนวน 3 เขตพื้นที่การศึกษา รวม 167 คน และจังหวัดระยอง จำนวน 2 เขตพื้นที่การศึกษา รวม 120 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 404 คน ในปี พ.ศ. 2547

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่มี ครูเข้าร่วมมาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 2 เขตพื้นที่การศึกษา รวม 57 คน จังหวัดชลบุรี จำนวน 3 เขตพื้นที่การศึกษา รวม 85 คน และจังหวัดระยอง จำนวน 2 เขตพื้นที่ที่ การศึกษา รวม 59 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 201 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามเขตพื้นที่การศึกษา

3. ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

3.1.1 จังหวัด

3.1.1.1 จังหวัดฉะเชิงเทรา

3.1.1.2 จังหวัดชลบุรี

3.1.1.3 จังหวัดระยอง

3.1.2 ประเภทโรงเรียนสังกัด

3.1.2.1 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (เดิม)

3.1.2.2 กรมสามัญศึกษา (เดิม)

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 ผลกระทบทางตรง

3.2.1.1 ด้านงานวิชาการ

3.2.1.2 ด้านการบริหารงานบุคคล

3.2.1.3 ด้านการบริหารงานธุรการ

3.2.1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

3.2.2 ผลกระทบทางอ้อม

3.2.2.1 ด้านงานวิชาการ

3.2.2.2 ด้านการบริหารงานบุคคล

3.2.2.3 ด้านการบริหารงานธุรการ

3.2.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

3.2.3 การปรับตัว

3.2.3.1 ด้านงานวิชาการ

3.2.3.2 ด้านการบริหารงานบุคคล

3.2.3.3 ด้านการบริหารงานธุรการ

3.2.3.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. มาตรการพัฒนาและบริหารกำลังคนเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง หมายถึง มาตรการโครงการที่รัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อปรับขนาดกำลังคนภาครัฐให้เหมาะสม ซึ่งเปิดโอกาสให้ข้าราชการผู้ได้รับราชการมาเป็นเวลานานและมีความประสงค์จะออกจากราชการก่อนครบเกษียณอายุ (60 ปี) มีสิทธิลาออกเพื่อเริ่มอาชีพใหม่ในระบบราชการ โดยได้รับสิทธิประโยชน์เพิ่มเติมจากการรับบำเหน็จบำนาญตามปกติ

2. ผลกระทบ หมายถึง ผลของนโยบายหรือโครงการหรือมาตรการที่ส่งผลต่อการบริหารงานบุคลากรและการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อมของโรงเรียนใน 4 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่ การส่งเสริมงานด้านวิชาการ การนิเทศ การจัดหาคู่มือครู อุปกรณ์การสอนและการประเมินผลการเรียนการสอน

2.2 ด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง การมอบหมายงาน การจัดครูเข้าสอน การประชุมชี้แจง การให้ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน การส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและการส่งครูเข้ารับการอบรม การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงาน

2.3 ด้านการบริหารงานธุรการ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการเงินและด้านธุรการของโรงเรียน การจัดระบบการรับจ่ายเงิน หลักฐานการเงิน การจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ การจัดซื้อจัดจ้าง การจัดระบบการจัดเก็บเอกสารทางราชการ การโต้ตอบหนังสือราชการ และการบริการด้านสื่อการเรียนการสอน

2.4 ด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการดูแลสถานที่ การวางแผนการใช้ประโยชน์อาคารและสถานที่ในโรงเรียน รวมถึงการให้บริการแก่ชุมชน การส่งเสริมงานประเพณีท้องถิ่น ฯลฯ

3. ผลกระทบทางตรง หมายถึง สิ่งที่เกิดกับผลการบริหารงานโรงเรียนทางตรง อันได้แก่ จำนวนและคุณภาพของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา

4. ผลกระทบทางอ้อม หมายถึง สิ่งที่เกิดกับการบริหารงานโรงเรียนทางอ้อม อันได้แก่ นิสัยในการทำงานของบุคลากร บรรยากาศองค์การ ความรู้สึกและทัศนคติการ พัฒนาการทำงานของบุคลากร การเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งและความคิดใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน

5. การปรับตัว หมายถึง การสถานศึกษาหรือโรงเรียนพยายามสนองตอบความต้องการที่ตนเองพอใจซึ่งจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคคลในทุกแง่มุม

6. จังหวัดที่ตั้ง หมายถึง เขตจังหวัดที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเล ภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง

7. ประเภทโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาเดิม และโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดกรมสามัญศึกษาเดิม

7.1 โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (เดิม) หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับก่อน ประถมศึกษา ประถมศึกษา และขยายโอกาสทางการศึกษา (มัธยมศึกษาตอนต้น)

7.2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา (เดิม) หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

8. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งสายงานบริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือผู้ที่รักษาการในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน